

Kungälv kommun
kommun@kungalv.se
Ert diarienummer: KS2020/1689

Förslag till fördjupning översiktsplan (FÖP) för Kode i Kungälv kommun

Handlingar daterade 2024-09-18.

Inledning

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet enbart framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,¹
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till planen då den antagits. Där Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del, ska det anmärkas i översiktsplanen enligt 3 kap. 5 § PBL.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Luftfartsverket, Statens geotekniska institut,

¹ Översiktsplanen innehåller inga förslag på områden för LIS.

Försvarsmakten, Statens fastighetsverk, Skogsstyrelsen, Svenska kraftnät och Trafikverket². Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ändring av översiktsplan, benämnd Fördjupad översiktsplan för Kode (FÖP). Förslaget beskriver hur Kode som stationssamhälle kan utvecklas och visar på att Kode har god potential för att bli ett attraktivt stationssamhälle längs ett av kommunens huvudstråk för kollektivtrafik. FÖP:en är väl bearbetad och ger god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

I underlaget står olika saker om kommunens planeringsstrategi, vad den konstaterar och det fortsatta arbetet med den. Det står på olika ställen i handlingen både att planeringsstretgin från december 2022 konstaterar att gällande kommunövergripande översiktsplan (ÖP) är inaktuell, och att den konstaterar att ÖP *delvis* är inaktuell.

Kommunen bör vara konsekvent med vad som gäller. Länsstyrelsen uppmuntrar kommunen att arbeta in FÖP:en i den kommande kommunövergripande översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen kan tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås i stort medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Planen bedöms inte medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion att det i ett senare planeringsskede ska ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det förutsätter dock att kommunen följer de rekommendationer som översiktsplanen lyfter fram.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen delvis kommer att ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk i planen. Kommunen har gjort en lokaliseringsutredning där de undersöker flera andra platser och motiverar varför markanvändningen är ett väsentligt

² Försvarsmakten, Skogsstyrelsen och Statens fastighetsverk avstår från att yttra sig.

samhällsintresse. Länsstyrelsen bedömer inte kvaliteten på utredningen men konstaterar att kommunen har utrett det lagen kräver utifrån 3 kap 4 § MB.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Miljökvalitetsnormer (MKN)

MKN vatten

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås i stort medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs, men det finns fortfarande åtgärder beskrivna som riskerar att ha en negativ påverkan på berörda vattenförekomster.

Länsstyrelsen ser positivt på att en samlad dagvattenstrategi tagits fram för hela kommunen³. De tre utpekade fokusområdena i strategin är flöden, översvämning samt vattenkvalitet. Länsstyrelsen anser att kommunen gjort en korrekt bedömning om att dessa områden är relevanta för en hållbar dagvattenhantering. Strategin bör vara en del av underlaget inför den framtida hanteringen av dagvatten inom FÖP:en.

Kommunen har i sin dagvattenutredning⁴ inom FÖP-området konstaterat att en av de viktigaste frågorna att hantera är flöden, då det finns en översvämningssproblematik i området och markens infiltrationsförmåga är låg. Kommunen gör därför bedömningen att fördröjningsanläggningar är lämpliga i området. För att hantera föroreningsbelastningen på recipienterna föreslås även att det ska ställas höga krav på rening för att inte försämra recipienternas status. Kommunen har också i underlaget pekat ut lämpliga områden för hantering av dagvattnet vilket är bra.

I underlaget skriver kommunen på flera ställen att Vallbyåns och Kollerödsbäckens biflöden inom området identifierats som en tillgång då de inte klassas som vattenförekomst enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS). Detta menar man ger kommunen möjlighet för att vidga bäcken eller att anlägga fördröjningsåtgärder som dämning för att hantera dagvattnet. Kommunen skriver vidare att åtgärder vid åarnas biflöden kan bidra

³ Dagvattenpolicy, Kungälv kommun, daterat 2017-05-18

⁴ Kode fördjupad översiktsplan - Översiktlig dagvattenutredning, daterat 2024-06-07

till reningen av dagvatten innan det når recipienten. Länsstyrelsen delar inte denna bedömning.

Länsstyrelsen lyfte frågan i samrådsskedet och ställer sig fortfarande frågande till att använda befintliga vattendrag som metod för rening och fördröjning av dagvatten, då detta kan ha en negativ påverkan på MKN vatten nedströms. Att dagvatten rinner rakt ut i recipienten är inte ett lokalt omhändertagande av dagvatten. Länsstyrelsen vill också än en gång upplysa kommunen om att bara för att ett vattendrag idag inte är försett med miljökvalitetsnormer, så innebär det inte att den saknar värde.

MKN luft och buller

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt. Länsstyrelsen noterar att kommunen har beskrivit grön infrastruktur som en mellankommunal fråga vilket är bra.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Planen bedöms inte medföra några sådana problem avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion att det i ett senare planeringsskede ska ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det förutsätter att kommunen följer de rekommendationer som översiktsplanen lyfter fram.

Industrier och verksamheter

Länsstyrelsen bedömer att kommunen i stort har hanterat Länsstyrelsens synpunkter från samrådet angående industrier och farlig verksamhet.

Utifrån underlaget kan Länsstyrelsen dock inte utläsa var dagens befintliga djurhållning ska ske, sett till lämpliga skyddsavstånd och bufferzoner. Om befintlig eller tillkommande djurhållning ska vara möjlig inom FÖP:en bör detta synliggöras tydligare i underlaget.

Även idrottsanläggningar utomhus kan bidra till bullerstörning och kan behöva beaktas med skyddsavstånd i översiktsplaneringen.

Farligt gods

Kommunen har kompletterat handlingarna med information om ett generellt bebyggelsefritt avstånd på 30 meter intill en farligt godsled. Vidare har kommunen på ett bra sätt fångat upp risker kopplat till transporter av farligt gods och följer Länsstyrelsens rekommendationer.

Skyfall och översvämningsrisk

Länsstyrelsen bedömer att kommunen generellt på ett bra sätt har belyst riskerna med översvämning vid skyfall. Vidare ser Länsstyrelsen positivt på att kommunen tagit ett helhetsperspektiv i skyfallshanteringen och hittat helhetslösningar som fungerar för ett större område. Kommunen har även kartlagt samhällsviktiga anläggningar inom området och undersökt hur dessa påverkas av skyfall, vilket är ett viktigt arbete som Länsstyrelsen ser positivt på.

Avlopp

Av handlingarna framgår att för att genomföra en byggnation i enlighet med FÖP:en kommer det med stor sannolikhet krävas utbyggnation och förnyelse av befintliga vatten- och avloppsanläggningar inom Kode. Det är positivt att kommunen förtydligat och identifierat förnyelsebehovet och i vilken ordning utveckling behöver ske.

Geoteknik

Statens geotekniska institut (SGI) anger i sitt yttrande⁵ att bebyggda områden med skredrisk tydligare bör pekas ut i FÖP:en. Vidare efterfrågar de tydligare beskrivningar i underlaget med avseende på risker för den byggda miljön. Länsstyrelsen instämmer i SGI:s bedömningar och hänvisar vidare till deras yttrande.

⁵ Se SGI:s yttrande daterat 2024-11-12, dnr 4.3.1-2410-1351.

Beslutande

Beslutet har fattats av funktionschef Nina Kiani Janson med planarkitekt Ann-Louise Hulter som föredragande. Företrädare för vatten-, miljöskydd-, landsbygds- och samhällsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande.

Nina Kiani Janson

Ann-Louise Hulter

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Yttranden för kännedom

Försvarsmakten, daterat 2024-10-18
Luftfartsverket, daterat 2024-11-08
Skogsstyrelsen, daterat 2024-11-14
Svenska kraftnät, daterat 2024-10-18
Statens geotekniska institut, daterat 2024-11-12
Trafikverket, daterat 2024-11-18
Statens fastighetsverk, daterat 2024-10-08

Kopia av beslutet till

Försvarsmakten
Luftfartsverket
Skogsstyrelsen
Svenska kraftnät
Statens geotekniska institut
Trafikverket
Statens fastighetsverk

Länsstyrelsen/
Landsbygdsavdelningen
Miljöskyddsavdelningen
Samhällsavdelningen
Vattenavdelningen
Funktionschef plan och bygg